

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра «Право» (№ 702)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Гарант освітньої програми

Анатолій СТЕПАНЮК

«29» серпня 2024 р.

СИЛАБУС
ОБОВ'ЯЗКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТАКТИКО-СПЕЦІАЛЬНА ПІДГОТОВКА

Галузь знань: 26 «Цивільна безпека»
(шифр і найменування галузі знань)

Спеціальність: 262 «Правоохоронна діяльність»
(код і найменування спеціальності)

Освітня програма: «Правоохоронна діяльність»
(найменування освітньої програми)

Форма навчання: денна

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Вводиться в дію з «01» вересня 2024 р.

Харків 2024

Розробник:

Завідувач кафедри права, доктор юридичних наук,
професор Віталій ПАВЛИКІВСЬКИЙ

(підпис)

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри
права гуманітарно-правового факультету:

Протокол № 1 від 29. 08.2024 року

Завідувач кафедри права,
доктор юридичних наук, професор _____ Віталій ПАВЛИКІВСЬКИЙ
(підпис)

Загальна інформація про викладача

ПІБ: *Павликівський Віталій Іванович*

Посада: *завідувач кафедри права*

Науковий ступінь: *доктор юридичних наук*

Вчене звання: *професор*

E-mail: v.pavlykivskyi@khai.edu

Перелік дисциплін, які викладає: *Кримінальне право, Актуальні проблеми кримінального права, Актуальні проблеми правозастосування та правової професії, Сучасні доктрини кримінального права, Правові засади запобігання та протидії корупції.*

Напрями наукових досліджень: *сферу наукових інтересів становлять теоретичні та прикладні проблеми кримінального права, питання кримінальної відповідальності за порушення свободи слова та професійної діяльності журналістів, захист трудових прав громадян нормами кримінального законодавства, кримінальна відповідальність за шкоду, заподіяну автономними транспортними засобами, правосуддя перехідного періоду.*

1. Опис навчальної дисципліни

Форма навчання – денна

Семестр, в якому викладається дисципліна – 5 семестр

Дисципліна – обов'язкова

Загальна кількість годин за навчальним планом – 120 годин/ 4 кредита ЄКТС, 64 годин аудиторної та 56 години самостійної роботи здобувачів.

Види занять – лекції, практичні заняття

Вид контролю – екзамен

Мова викладання – українська

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: формувати у майбутніх правоохоронців професійні компетентності щодо тактики спеціальних дій у службових ситуаціях, навчити аналізувати нормативно-правову базу, швидко та якісно складати алгоритми дій у типових та екстремальних ситуаціях, розвивати уміння працювати у команді, вирішувати складні професійні задачі.

Завдання навчальної дисципліни «Тактик-спеціальна підготовка»: формування морально-психологічної стійкості до виконання службових завдань в особливих умовах; застосування швидкісних і силових якостей у службовій діяльності.

Компетентності, які набуваються:

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері правоохоронної діяльності та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК)

Після закінчення цієї програми здобувач освіти буде здатен:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК12. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

Після закінчення цієї програми здобувач буде здатен:

СК10. Здатність до аналізу та оцінки причин, умов та факторів, що впливають на вчинення кримінальних та адміністративних правопорушень.

СК11. Здатність визначати особу правопорушника, аналізувати кількісні та якісні показники злочинності.

СК14. Здатність правомірно застосовувати засоби фізичного впливу, спеціальні засоби та вогнепальну зброю, тактичні прийоми з дотриманням стандартів особистої безпеки, а також надавати невідкладну, зокрема домедичну і медичну, допомогу.

СК17. Здатність забезпечувати охорону державної таємниці та працювати з носіями інформації з обмеженим доступом.

СК18. Здатність вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення кримінальних та адміністративних правопорушень, усунення загроз життю та здоров'ю фізичних осіб і публічній безпеці, що виникли внаслідок учинення правопорушення.

СК21. Здатність виявляти потенційно-небезпечних осіб як фактор загроз правопорядку на об'єктах критичної інфраструктури та повітряного транспорту.

Програмні результати навчання:

РН12. Адаптуватися і ефективно діяти у стандартних професійних ситуаціях, а також у разі ускладнення оперативної обстановки, підвищення фізичного та психологічного навантаження.

РН13. Знати і розуміти вимоги законодавства, здійснювати кваліфікацію адміністративних та кримінальних правопорушень, грамотно оформлювати процесуальні документи, що використовуються під час провадження у справах про адміністративні та кримінальні правопорушення, застосовувати превентивні та примусові поліцейські заходи.

РН15. Працювати самостійно та в команді при виконанні службових (посадових) обов'язків та під час розв'язання складних спеціалізованих задач у сфері правоохоронної діяльності.

РН16. Застосовувати превентивні та примусові заходи, спрямовані на усунення загроз життю та здоров'ю фізичних осіб, публічному (громадському) порядку та безпеці, майну, законним Інтересам держави, які виникли (або можуть виникнути) внаслідок учинення кримінальних або адміністративних правопорушень.

РН17. Використовувати методи та засоби забезпечення публічної (громадської) безпеки та порядку, протидії злочинності, дотримуватися прав і свобод людини і громадянина, здійснювати заходи щодо попередження та припинення нелегальної (незаконної) міграції та інших загроз національній безпеці держави.

РН18. Застосовувати вогнепальну зброю та спеціальні засоби (штатне та бойове озброєння), фізичну силу; інформаційні системи та технології, технології захисту даних, методи обробки, накопичення та аналізу інформації, інформаційно-аналітичні системи, бази даних (в тому числі міжвідомчі та міжнародні), криміналістичні та оперативно-технічні засоби, безпілотну авіацію, іншу спеціальну та військову техніку і спорядження.

РН19. Надавати невідкладну, зокрема домедичну і медичну, допомогу.

РН22. Оцінювати оперативну (бойову) обстановку, рівень потенційних загроз та викликів, прогнозувати їх розвиток, застосовувати тактичні методи превентивного та силового втручання для запобігання та припинення правопорушень, усунення загроз внутрішньому безпековому середовищу, державному суверенітету та територіальній цілісності держави, у тому числі у взаємодії з іншими уповноваженими на це органами та громадою.

ПРН24 Вміння організовувати спеціальні заходи з охорони правопорядку з використанням систем охорони, контролю території об'єктів критичної інфраструктури та повітряного транспорту.

ПРН25 Вміння виявляти потенційно-небезпечних осіб на об'єктах критичної інфраструктури та повітряного транспорту.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1.

Тема 1. Поняття, предмет, завдання та принципи тактико-спеціальної підготовки, її місце у підготовці працівників правоохоронних органів.

Знати загальну характеристику ролі тактико-спеціальної підготовки для працівників правоохоронних органів в сучасних умовах. Предмет, мета, завдання, принципи та зміст тактико-спеціальної підготовки працівників Національної поліції.

Тема 2. Тактика професійної діяльності. Організація охорони публічного порядку патрульною поліцією.

Знати поняття патрульної поліції Національної поліції України та її завдання. Правова основа та організація діяльності патрульної поліції. Сили та засоби патрульної поліції, що залучаються до охорони публічного порядку. Права й обов'язки патрульних нарядів поліції під час охорони публічного порядку. Особливості професійного етикету під час спілкування поліцейського з громадянами. Основи тактики несення служби патрульною поліцією. Тактика поведінки працівників Національної поліції з метою уникнення небезпечних ситуацій.

Тема 3. Поняття превентивних заходів та їх реалізація на прикладі працівників Національної поліції.

Знати поняття, вимоги та правові підстави для проведення превентивних поліцейських заходів. Види превентивних поліцейських заходів. Особливості застосування окремих видів превентивних поліцейських заходів. Персональний відеореєстратор, його функції та можливості. Отримання та використання персонального відеореєстратора під час патрулювання. Правила користування нагрудною камерою (відеореєстратором). Дії з персональним відеореєстратором після закінчення патрулювання.

Тема 4. Організаційно-правові основи застосування фізичної сили, спеціальних засобів і вогнепальної зброї на прикладі працівників Національної поліції.

Розуміти перелік та визначення видів заходів примусу, умови та межі їх застосування. Перелік, групи, види спеціальних засобів та їх характеристика. Правові підстави застосування поліцейськими вогнепальної зброї під час охорони публічного порядку. Умови, передумови та особливості застосування вогнепальної зброї. Кримінальна відповідальність за неправомірне застосування поліцейських заходів впливу.

Тема 5. Тактика перевірки документів у громадян на прикладі працівників Національної поліції.

Розуміти перелік документів, що підтверджують громадянство України. Послідовність перевірки документів. Психологічні прийоми дій працівника поліції в конфліктній ситуації. Заходи безпеки під час проведення перевірки документів. Ознаки підробки документів та способи їх виявлення. Основні правила перевірки документів. Тактика взаємодії пішого наряду в складі двох поліцейських за необхідності перевірки документів у правопорушника. Тактика взаємодії наряду в складі трьох поліцейських під час перевірки документів у правопорушника.

Тема 6. Затримання правопорушників та порядок проведення поверхневої перевірки, огляд речей.

Знати поняття та підстави затримання особи, яка підозрюється у вчиненні злочину. Адміністративне затримання. Роз'яснення прав особі при адміністративному затриманні. Затримання правопорушника за наявності та відсутності часу на необхідні підготовчі дії. Особливості затримання іноземців. Поверхнева перевірка затриманого. Випадки та методика одягання кайданків на затриманого. Тактика затримання осіб, що підозрюються у вчиненні окремих кримінальних правопорушень.

Тема 7. Підстави зупинення транспортного засобу. Тактичні дії під час зупинки транспортного засобу при невідомому, середньому та високому рівнях загрози.

Знати поняття «доставлення порушника». Поняття, правові підстави та тактика дій нарядів поліції під час доставлення правопорушника до підрозділу Національної поліції.

Модульний контроль 1

Змістовний модуль 2.

Тема 8. Доставлення правопорушника до підрозділу Національної поліції.

Знати поняття ризик-орієнтованого підходу. Ризик-орієнтований підхід у структурі фінансового моніторингу. Принципи та сфери застосування ризик-орієнтованого підходу при здійсненні фінансового моніторингу. Вимоги до застосування ризик-орієнтованого підходу при здійсненні фінансового моніторингу.

Тема 9. Тактичні прийоми проведення опитування на прикладі працівників Національної поліції.

Знати правові підстави проведення опитування. Структура процесу опитування. Особливості проведення опитування з окремими категоріями осіб. Порядок проведення опитування. Застосування методів ефективної комунікації поліцейських з громадянами.

Тема 10. Переслідування правопорушника «по гарячих слідах».

Розуміти поняття переслідування «по гарячих слідах». Тактичні прийоми переслідування «по гарячих слідах» та заходи особистої безпеки, яких повинен дотримуватися поліцейський.

Тема 11. Огляд місць можливого переховування правопорушників.

Знати сукупність тактичних дій при огляді приміщень. Схеми, техніки, варіанти та способи пересування. Основні принципи, схеми та правила блокування злочинця. Сукупність тактичних дій при внутрішньому огляді будівлі. Тактика входження в будівлю та її огляд. Відпрацювання кутів і дверних пройомів. Способи пересування та входження в приміщення. Пересування коридорами та міжповерховими сходами. Спосіб огляду приміщення.

Тема 12. Поняття і зміст публічної безпеки і порядку під час проведення масових заходів.

Знати поняття «масові заходи» та їх характерні ознаки. Основні види масових заходів, щодо яких здійснюється організація охорони публічного порядку та безпеки. Вимоги щодо місця, часу та інших умов проведення мирного зібрання.

Тема 13. Особливості роботи працівників правоохоронних органів на прикладі підрозділів Національної поліції в екстремальних ситуаціях.

Поняття екстремальної ситуації та її види. Поняття надзвичайного стану. Дії працівників підрозділів Національної поліції в умовах запровадження правового режиму надзвичайного стану. Дії працівників Національної поліції у надзвичайних ситуаціях техногенного та природного характеру. Поняття воєнного стану. Дії працівників підрозділів Національної поліції в умовах запровадження правового режиму воєнного стану.

Модульний контроль 2

5. Методи навчання

Проведення аудиторних лекцій, практичних занять, індивідуальні консультації (при необхідності), самостійна робота студентів за матеріалами, опублікованими кафедрою (методичні посібники), проведення олімпіад, словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

6. Методи контролю

Під час вивчення дисципліни застосовується поточний, модульний та підсумковий контроль.

Поточний контроль проводиться для оцінювання рівня навчальних досягнень під час практичних занять та якості виконання самостійної роботи та передбачає перевірку рівня засвоєння знань, умінь і навичок студентом з кожного окремого модуля навчальної дисципліни.

Поточний контроль – проведення практичних занять, відпрацювання академічних заборгованостей.

Поточний контроль під час проведення практичних занять передбачає перевірку рівня засвоєння знань, умінь і навичок студентом з кожного окремого навчального (змістового) модуля навчальної дисципліни та їх корекцію. Прозорість оцінювання рівня знань студентів забезпечується чіткими критеріями.

Модульний контроль – визначає якість виконаної студентом навчальної роботи з певного навчального (змістового) модуля та оцінюється за сукупними підсумками поточної успішності, включаючи виконану індивідуальну, самостійну та модульну контрольну роботу.

Підсумковий контроль – виставляється як сума балів з усіх модулів навчальної дисципліни та обраховується, як правило, як середнє арифметичне складових модулів.

7. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують здобувачі

7.1. Розподіл балів, які отримують здобувачі (кількісні критерії оцінювання)

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
<i>Аудиторна робота здобувача</i>			
Модуль 1			
Змістовний модуль 1			
Робота на лекціях	0...1	7	0...7
Виконання практичних робіт	0...3	7	0...21
Модульний контроль	0...22	1	0...22
Модуль 2			
Змістовний модуль 2			
Робота на лекціях	0...1	6	0...6
Виконання практичних робіт	0...4	6	0...24
Модульний контроль	0...20	1	0...20
Усього за семестр			0...100

Семестровий контроль (екзамен) проводиться у разі відмови здобувача від балів поточного тестування й за наявності допуску до екзамену. Під час складання семестрового екзамену здобувач має можливість отримати максимум 100 балів.

7.2 Критерії оцінювання роботи здобувача протягом семестру

Досягненню ними належного рівня компетентності, який за підсумками навчання визначається за такими критеріями:

Відмінно (90-100). "Відмінно" – теоретичний зміст дисципліни (курсу) засвоєний студентом повністю, необхідні практичні навички роботи з навчальним матеріалом повністю сформовані, всі навчальні завдання, що передбачені робочою навчальною програмою, виконані в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою.

Добре (75-89). Теоретичний зміст курсу засвоєний повністю, практичні навички роботи з навчальним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, що передбачені робочою навчальною програмою, виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками, робота має декілька незначних помилок або одну-дві значні помилки.

Задовільно (60-74). Теоретичний зміст дисципліни засвоєний частково, деякі практичні навички роботи з навчальним матеріалом не сформовані, частина передбачених робочою навчальною програмою завдань не виконана, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального, відповідь (в усній або письмовій формі) фрагментарна, непослідовна.

Незадовільно (0-59): студент має фрагментарні знання, що базуються на попередньому досвіді, але не здатен формулювати визначення понять,

класифікаційні критерії та тлумачити їхній зміст, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань.

Відповідно до п. 3.2. Положення про рейтингове оцінювання досягнень студентів у Національному аерокосмічному університеті ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» студенту можуть призначатися бали за інші активності, пов'язані з навчальною дисципліною, які нараховуються та можуть бути враховані у загальній оцінці за семестр. Бали зокрема можуть призначатися за такі активності, пов'язані з навчальною дисципліною, як:

- участь у науковому комунікативному заході (конференції, семінарі, круглому столі тощо) із написанням тез наукової доповіді за предметом навчальної дисципліни (20 балів);

- участь у другому турі Всеукраїнської олімпіади відповідного напрямку (20 балів);

- участь (прослуховування) не менше у 5 вебінарах, пов'язаних з навчальною дисципліною (3-15 балів);

- участь у тренінгу, пов'язаному з навчальною дисципліною (15 балів);

- проходження он-лайн курсу, пов'язаного з навчальною дисципліною (20 балів);

- участь та отриманні рейтингового місця у тематично пов'язаному із предметом навчальної дисципліни студентському конкурсі (30 балів);

- розробка та створення дидактичного матеріалу за тематикою предмету навчальної дисципліни (15 балів) (підтвердження - дидактичний матеріал);

- проведення правоосвітнього заходу із учнями шкіл та інших навчальних закладів за тематикою навчальної дисципліни (20 балів);

- написання реферату /презентації, доповіді (5 балів);

- участь у не менше заходах, що проводяться студентськими професійними об'єднаннями за спеціальністю (5-15 балів);

- інші активності, пов'язані з навчальною дисципліною, за попереднім погодженням із науково-педагогічним працівником, який викладає навчальну дисципліну.

Шкала оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

8. Політика навчального курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків. Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом занять.

В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання. Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Дотримання вимог академічної доброчесності студентами під час вивчення навчальної дисципліни. Під час вивчення навчальної дисципліни студенти мають дотримуватися загальноприйнятих морально-етичних норм і правил поведінки, вимог академічної доброчесності, передбачених «Положенням про академічну доброчесність Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» (<https://khai.edu/assets/files/polozhennya/polozhennya-pro-akademichnu-dobrochesnist.pdf>). Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикавання джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. При виконанні індивідуальної самостійної роботи до захисту допускаються реферати, які містять не менше 60 % оригінального тексту при перевірці на плагіат, есе – 70 %.

Вирішення конфліктів. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, а також правила етичної поведінки регламентуються «Кодексом етичної поведінки в Національному аерокосмічному університеті ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» (<https://khai.edu/ua/university/normativna-baza/ustanovchidokumenty/kodeks-etichnoi-povedinki/>).

9. Методичне забезпечення

Mentor: <https://mentor.khai.edu/course/>

10. Рекомендована література

Основні нормативні акти

1. Конституція України. Прийнята на 5-й сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30.

2. Кримінальний процесуальний кодекс України // Відомості Верховної Ради України — 2013 р. — № 9-10. — стор. 474. — ст. 88. —

Закони України:

1. Про Національну Поліцію: Закон України від 02 липня 2015 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 40-41. – Ст. 379.

2. Про прокуратуру: Закон України від 14 жовтня 2014 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 2-3. – ст. 12 (з наступними змінами та доповненнями).

3. Про державну службу: Закон України від 10 грудня 2015 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2016. – № 4. – ст. 43

4. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12 травня 2015 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 28. – ст. 250.

5. Про Дисциплінарний статут Національної поліції України: Закон України від 15 березня 2018 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2018.- № 29. – ст. 223; -

Підзаконні акти:

1. Положення про Міністерство внутрішніх справ України: Постанова Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2015р. - № 878.

2. Інструкція про порядок виготовлення, придбання, зберігання, обліку, перевезення, та використання вогнепальної, пневматичної і холодної зброї, а також боєприпасів до зброї та вибухових матеріалів: Наказ МВС України від 21 серпня 1998 р. № 622.

3. Про затвердження Інструкції з організації діяльності дільничних офіцерів поліції: Наказ МВС України від 28 липня 2017 р. № 650

4. Про затвердження Інструкції про порядок ведення єдиного обліку в органах поліції заяв і повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення та інші події: Наказ МВС від 06 листопада 2015 р. № 1377.

5. Про затвердження Інструкції про роботу ізоляторів органів внутрішніх справ та Інструкції з організації конвоювання затриманих і взятих під варту осіб в органах внутрішніх справ України: Наказ МВС України ДСК від 21 січня 2005 р. № 60.

6. Про затвердження Положення про організацію службової підготовки працівників Національної поліції України. Наказ МВС України від 26.01.2016 №50 <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0260-16>

7. Про затвердження Порядку організації взаємодії Національної гвардії України та Національної поліції України під час забезпечення (охорони) публічної (громадської) безпеки і порядку: Наказ МВС України від 10 серпня 2016 р. № 773.

Підручники:

1. Адміністративна (поліцейська) діяльність органів внутрішніх справ (Загальна частина). Підручник //Авт. колектив (Ю.І. Римаренко, Є.М. Моїсєєв, В.І. Олефір – керівники).– К.: КНТ. 2008. –816 с.

Навчальні посібники, інші дидактичні та методичні матеріали:

1. Забезпечення охорони праці та особистої безпеки в Національній поліції України : навч. посібник / кол. авт. ; за заг. ред. д.б.н., проф. Грибана В.Г., к.ю.н. Глуховері В.А. – Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ ; Ліра ЛТД, 2018. 212 с.;

2. Застосування працівником поліції контрольованої сили при затриманні правопорушника чи протидії його агресивним діям: Методичні рекомендації / [О.Г. Комісаров, С.М. Балабан, Собакарь А.О., Жбанчик А.В., Примаченко В.Ф. та ін.]; Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ. – Дніпро: ДДУВС, 2017. 69 с.

3. Мислива О. О. Основи надання патрульною поліцією невідкладної (домедичної та медичної) допомоги постраждалим особам: навч. посібник / О.О. Мислива; Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ. Дніпро: ДДУВС, 2018. 164 с.

4. Моргунов О.А., Артем'єв В.О., Хомко І.Г. Тактика самозахисту та особистої безпеки працівників Національної поліції України : метод. рек. / за заг.ред. В.В. Сокурєнка. Харків: Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2017. 135 с.

5. Нормативно-правові засади доставлення затриманого до відділу (відділення) поліції: Методичні рекомендації // [О.Г. Комісаров, С.М. Балабан, Собакарь А.О., В.Я. Покайчук, С.Б. Боровинський та ін.]; Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ. – Дніпро: ДДУВС, 2018. 69 с.

6. Нормативно-правові засади зупинення та огляду транспортного засобу, затримання (озброєного та неозброєного) правопорушника: Методичні рекомендації / [О.Г. Комісаров, Миронюк Р.В., С.М. Балабан, С.В. Белай, В.Я. Покайчук та ін.]; Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ. – Дніпро: ДДУВС, 2018. 37 с.

7. Нормативно-правові засади огляду на відкритій місцевості (тактика зближення із озброєним правопорушником, оточення-блокування сховища злочинця) при проведенні пошуку та затримання (озброєного та неозброєного) правопорушника: Методичні рекомендації / [О.Г. Комісаров, С.М. Балабан, С.В. Белай, В.Я. Покайчук та ін.]; Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ. – Дніпро: ДДУВС, 2018. 64 с.

8. Нормативно-правові засади огляду на об'єктах, будівлях, спорудах (способи проникнення до сховища, огляд приміщення) при проведенні пошуку та затримання (озброєного та неозброєного) правопорушника: Методичні рекомендації. / [О.Г. Комісаров, С.М. Балабан, С.В. Белай, В.Я. Покайчук та ін.]; Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ. – Дніпро: ДДУВС, 2019. 69 с.

9. Поліцейські заходи (Частина 1 «Превентивні поліцейські заходи»): Навчальний відео посібник / за загальною редакцією В.А. Глуховері [А.О. Собакарь, Манза С.В., Кукліс Є.Б., О.Г. Комісаров, Мінка Т.П. та ін.]; Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ. – Дніпро: ДДУВС, ГУНП У Дніпропетровській області, 2017.

10. Ризики поліцейського (фізичні, процесуальні, соціальні) під час виконання службових обов'язків. Дотримання заходів особистої безпеки: / [О.Г. Комісаров, С.М. Балабан, Собакарь А.О., В.Я. Покайчук, С.Б. Боровинський та ін.]; Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ. – Дніпро: ДДУВС, 2018. 69 с.

11. Тактико-спеціальна підготовка (тактика професійної діяльності): навч. посіб. // О.Ю. Дрозд, В.О. Кудря, Г.М. Безпалій; За заг. ред. В.П. Петкова; МОН України. МВС України. ХНУВС. - Київ: КНТ, 2019. 351 с.

12. Тактико-спеціальна підготовка: навч. посіб. / [О.Г. Комісаров, А.О. Собакарь, Е.Ю. Соболев, О.С. Юнін та ін.]; Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ. – Дніпро: ДДУВС, 2018. 277 с.

13. Тактико-спеціальна підготовка: Посіб. // Є.В. Гузенко, О.В. Каверін, О.М. Красіков, Б.В. Ліщук; МВС України. НАВС - Київ: НАВС, - 2018. 135 с.

11. Інформаційні ресурси

- 1) <http://www.president.gov.ua> – офіційний веб-сайт Президента України.
- 2) <http://www.rada.gov.ua> – офіційний веб-сайт Верховної Ради України.
- 3) <http://www.kmu.gov.ua> – офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України.
- 4) <http://www.mvs.gov.ua> – офіційний веб-сайт Міністерства внутрішніх справ України.
- 5) <http://www.ssu.gov.ua> – офіційний веб-сайт СБУ.
- 6) <http://www.gr.gov.ua> – офіційний веб-сайт Генеральної прокуратури України.
- 7) http://www.minjust.gov.ua/m/str_497 - інформаційно-правові ресурси на веб-сайті Міністерства юстиції України
- 8) <http://www.nbuv.gov.ua> – Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського.
- 9) <http://www.catalogue.nplu.org> – Національна парламентська бібліотека України.